

Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Vasiyetnamesi

ATATÜRK'ÜN KENDİ EL YAZISIYLA DÜZENLEDİĞİ VASIYETNAMESİ

Dahmalihiye : 5-V-1938
Kazancisi

malik olduğum bütün mekûl ve hisse senetleri ile
Çankaya'daki mekûl ve gayri mekûl emvalimi
C. H. Partisine ait olanlar, Türk ve Vasiyet
ediyorum:

- 1) mekûl ve hisse senetleri, şimdiki gibi, işleri
barkous tarafından memurlandırılacaktır.
- 2) Her sene nemazdan, hama nispetleri serafi
mafifuz kalacakları, yasadıkları müddetçe,
Makbuleye ayda bir, Aljete sekiz yüz, Saliha
gökçene altı yüz, ilkinde iki yüz lira ve
Rukiye ile Nebiye şimdiki yazar lira
Verilecektir.
- 3) S. Gökçene bir m de alınabilecek ayrica yasa
verilecektir.
- 4) Makbulelerin yasadığı m müddetçe
Çankaya'da oturduğu m de omründe kalaca
tır.
- 5) İsmet inönünün facuklarına yüksek tasillerini
İsmat için mahsus olacakları yardım yapaca
caktır.
- 6) Her sene nemazdan mütebaki mikolar yasa
yazı, Türk Tarih ve Dil Kurumlarına
tahsis edilecektir.

K. Atatürk

5 Eylül 1938 Pazartesi sabahı kendi el yazısıyla kaleme alınmıştır. Vasiyetnamesini yazdıktan bir gün sonra notere vermeyi uygun görmüştür. Bu işlem için Beyoğlu Taptaç Handaki İstanbul Altıncı Noter İsmail KUNTER'i seçmiştir.

6 Eylül 1938'de, Doktor Neçmet ÖRDELP, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza SOYAK ve Noter İsmail KUNTER'in hazır bulunduğu ortamda ATATÜRK kapalı zarf içindeki vasiyetini Noter İsmail KUNTER'e "Bu benim vasiyetimdir. Öleceğim zaman lütfen kanuni muamelesini yaparsınız" diyerek vermiştir. Ayrıca konuyla ilgili olarak Noter İsmail KUNTER, Genel Sekreter Hasan Rıza SOYAK, Dr. Neçmet ÖRDELP ve ATATÜRK'ün imzaladığı bir tutanak düzenlenmiştir:

"BEYOĞLU ALTINCI NOTERİN

Y. NO. 7061

C. NO. 1

ZABIT VARAKASI

Bin dokuz yüz otuz sekiz yılı Eylül ayının altıncı Salı günü (6 Eylül 1938) ben aşağıda imza ve mühürünü koyan ve basan ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının verdiği yetkileri haiz olarak Galata'da Tünel yanında Billur Sokağı'nda Taptaç Hanın altındaki dairemde iç gören Beyoğlu Altıncı Noteri İsmail KUNTER, vazife bağında iç görmekte iken vaki olan davet üzerine Dolmabahçe Sarayı'na gittim.

İstanbul Mebusu Dr. Profesör Neçmet Ömer ÖRDELP ve Riyaseti Cumhur Umum Katibi Hasan Rıza SOYAK'ın delaletleriyle Türkiye Cumhuriyeti Reisi ATATÜRK'ün huzurlarına çıkarıldım. Davet sebebinin kendilerinden istizan ve istifam eylediğimde:

'Kendi elimle yazıp zarf içine koyduğum vasiyetnameyi size tevdi ediyorum. Bu vasiyetnamemin muhafazasını ve kanun hükümlerinin yerine getirilmesini isterim' buyurdular.

Bana kapalı olarak verilen bu zarfı alırken mumaileyhim ve Neçmet Ömer ÖRDELP ve Hasan Rıza SOYAK hazır bulunuyorlardı. Zarfı muhafaza için aldım ve bu Zabıt Varakası'nı tanzim ederek vasiyetnameyi tevdi eden Ulu Önderimiz ATATÜRK ve hazır bulunanlara imza ettirdim ve ben de altını mühürleyerek imza ettim.

6 Eylül 1938 günü saat: 13.30

Neçmet Ömer ÖRDELP, H. R. SOYAK, İSKUNTER, K. ATATÜRK"

ATATÜRK'ün vasiyetnamesi, Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinde, vefatından 18 gün sonra, 28 Kasım 1938 Pazartesi günü açılmıştır. Mahkemeye önce Adalet Bakanı Hilmi URAN ile İçişleri Bakanı ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Doktor Refik SAYDAM gelmiştir. ATATÜRK'ün kız kardeşi Makbule BOYSAN, kısa bir süre sonra, Dışişleri Bakanı Şükrü SARAÇOĞLU'nun kolunda mahkeme salonuna girmiştir. Vasiyetnamenin açılışında, Ankara Cumhuriyet Savcısı Yardımcısı, bazı milletvekilleri, yargıç ve avukatlar da hazır bulunmuştur.

Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimi Osman SELÇUK cübbesini giymiş ve oturumu açmıştır. Hâkim, ATATÜRK'ün kız kardeşi Makbule BOYSAN'a bazı sorular yönelmiştir:

"-İsmi nedir?"

-Makbule.

-Babanızın adı?"

-Ali Rıza.

-Nerede oturuyorsunuz/

-Çankaya'da, kendi köşkümde.”

Hâkim, sorgusunu bitirince, üstü çeşitli mühürleri ve ATATÜRK'ün imzasını taşıyan bir zarfı, durumunu tutanağa geçirip açmıştı. Zarfın içinden Beyoğlu Altıncı Noterinin tuttuğu “Zabit Varakası” çıkmıştı. Tutanağın altında ATATÜRK'ün, Altıncı Noter Kemal KUNTER'in, Hasan Rıza SOYAK'ın ve Prof. Dr. Neşet Ömer BDELPA'ın imzaları bulunmaktaydı. Hâkim Osman SELÇUK, açıkça okunan bu tutanağı mahkeme dosyasına geçirtmişti.

Hâkim Osman SELÇUK, ikinci zarfın durumunu, üzerindeki mühürlerle imzaların aynen saklanmış olduğunu belirtmiş ve sonra zarfı açmıştı. Zarfın içinden ATATÜRK'ün vasiyetnamesi çıkmıştı. ATATÜRK'ün vasiyetnamesi, el yazısıyla bir yaprağın bir yüzüne yazılmıştı. Hâkim, ATATÜRK'ün vasiyetnamesini açıkça okutmuş ve tutanağa geçirtmişti.

Aşağıda metin ATATÜRK'ün bizzat el yazısı ile yazdığı orijinal metnin fotokopisinden alınmıştır:

“ Dolmabahçe 05 - IX - 1938

Pazartesi

Malik olduğum bütün nükut ve hisse senetleri ile Çankaya'daki menkul ve gayrimenkul emvalimi C. H. Partisine atideki şartlarla terk ve vasiyet ediyorum:

1. Nükut ve hisse senetleri, şimdiki gibi, Ziraat Bankası tarafından nemalandırılacaktır.
2. Her seneki nemadan, bana nispetleri şerhi mahfuz kaldıkça, yaşadıkları müddetçe, Makbule'ye ayda bin, Afet'e sekizyüz, Sabiha GÖKÇEN'e altyüz, Ülkü'ye ikiyüz lira ve Rukiye ile Nebile'ye şimdiki yüzer lira verilecektir.
3. S. GÖKÇEN'e bir ev de alınabilecek ayrıca para verilecektir.
4. Makbule'nin yaşadığı müddetçe Çankaya'da oturduğu ev de emrinde kalacaktır.
5. Mehmet NÖNÜ'nün çocuklarına yüksek tahsillerini ikmal için muhtaç olacakları yardım yapılacaktır.
6. Her sene nemadan mütebaki miktar yarı yarıya, Türk Tarih ve Dil Kurumlarına tahsis edilecektir.

K. ATATÜRK”

KAYNAKLAR

- ATATÜRK Terekesi, ATATÜRK'ün Doğumunun 125. Yılı Anısına, Cumhurbaşkanlığı Yayını, Ankara, Nokta Ofset, Aralık, 2006.
- LEVENDOĞLU, Mazhar; ATATÜRK'ün Vasiyeti, İstanbul, 1968.
- TURAN, Şerafettin; Mustafa Kemal ATATÜRK, Kendine Özgü Bir Yaşam ve Kişilik, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2004.